

KENEVİR YETİŞTİRİCİLİĞİNE İLİŞKİN GENEL MEVZUAT HÜKÜMLERİ

Ali ULUKÜTÜK
Ziraat Mühendisi

BİTKİSEL ÜRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SUNU PLANI

- Uluslararası Hukuk
- Ulusal Mevzuat
- Görev ve Sorumluluklar

KENEVİR – HİNT KENEVİRİ

1925 Cenevre Sözleşmesine göre kurutulmuş çiçekli veya meyveli dişi kenevir bitkisi (cannabis sativa L.) **Hint Keneviri** kabul edilmiştir.

1961 Tek Sözleşmesinde; kenevir (cannabis) türünden herhangi bir bitkiyi ifade edecek şekilde düzenlenmiştir.

1933 yılında yayımlanan **2313 Sayılı Kanunun** 3. maddesinde; Münhasıran esrar yapmaya yarayan nebatın (**Hint keneviri**) ekilmesi ve her nerede olursa olsun esrarın izhar, ithal, ihraç ve satışı memnudur.

2313 Sayılı Kanunun 3. maddesinde **1979 yılında yapılan değişiklikle** Münhasıran esrar yapmak için **kenevir ekilmesi** ve her ne şekilde olursa olsun esrarın ihzar, ithal, ihraç ve satışı yasaktır.

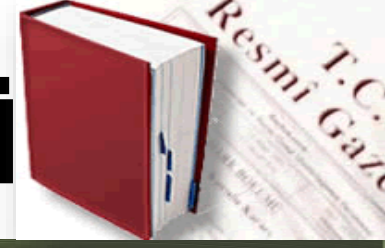
ULUSLARARASI HUKUK

- ❑ 1961-Uyuşturucu Maddeler Tek Sözlęřmesi,
- ❑ 1971-Psikotrop Maddeler Sözlęřmesi,
- ❑ 1988-Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığı ile Mücadele Sözlęřmesi,
- ❑ 1961 Tek Sözlęřmeyi tadil eden 1972 Protokolü,
- ❑ 58 lke ile uyuşturucuyla mücadele alanında işbirliği anlaşmaları.

1961-TEK SÖZLEŞMESİ

5.1.1967 tarihli ve 12496 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 812 Sayılı Kanun

Madde — 1.

Tanımlar

1. Aksine sarih bir kayıt olmadıkça veya metin başka türlü anlaşılmasını gerektirmediğçe, aşağıdaki tanımlar işbu Sözleşmenin bütün hükümlerine uygulanır :

a) «Organ» deyimi: Uyuşturucu Maddeler Milletlerarası Kontrol Organını ifade eder.

b) «Kenevir (Cannabis)» deyimi: Kullanılışı ne olursa olsun, reçinesi çıkarılmamış olan kenevir bitkisinin (dal uçları ile bir arada olmayan tohum ve yapraklar hariç) çiçekli veya meyvalı dal uçlarını ifade eder.

c) «Kenevir bitkisi» deyimi: Kenevir türünden her hangi bir bitkiyi ifade eder.

d) «Kenevir reçinesi» deyimi: Kenevir bitkisinden elde edilen, ayrılmış, ham veya arıtılmış reçineyi ifade eder.

e) «Koka ağacı» deyimi: Erthroxyton türünden her nevi bitkiyi ifade eder.

f) «Koka yaprağı» deyimi: Bütün ekgonini, kokaini ve diğer bütün ekgoninik alkaloidleri alınmış yapraklar haric olmak üzere, koka ağacı yaprağını ifade eder.

g) «Komisyon» deyimi: Konseyin Uyuşturucu Maddeler Komisyonunu ifade eder.

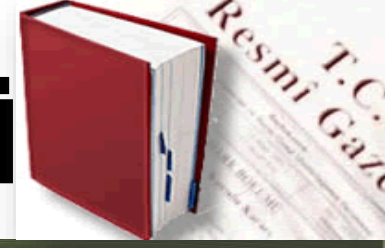
h) «Konsey» deyimi: Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyini ifade eder.

i) «Ekim» deyimi: Afyon haşhaşı, koka ağacı ve kenevir bitkisi ekimini ifade eder.

j) «Uyuşturucu madde» deyimi: Doğal veya sentetik olsun, I ve II numaralı cetvellerde anılan maddeleri ifade eder.

1961-TEK SÖZLEŞMESİ

5.1.1967 tarihli ve 12496 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 812 Sayılı Kanun

Madde — 28.

Kenevirin kontrolü

1. Taraflardan biri, kenevir ve kenevir reçinesi istihsalı için kenevir bitkisi ekimine müsaade ettiği takdirde, bu konuda, 23 nci maddede afyon haşhaşının kontrolü için öngörülen kontrol usulünü uygulayacaktır.
2. İşbu Sözleşme, yalnızca sınıai amaçlarla (elyaf ve tohum) veya bahçivanlık amaçlarıyla yetiştirilen kenevir bitkisine uygulanmayacaktır.
3. Taraflar, kenevir bitkisi yapraklarının suistimalini veya bunların kaçakçılığını önlemek için gerekli olabilecek tedbirleri alabileceklerdir.

ULUSAL MEVZUAT

ULUSAL MEVZUAT

- ❑ 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun (1933)
- ❑ Kenevir Ekimi ve Kontrolü Hakkında Yönetmelik (1990)
- ❑ Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkında Yönetmelik (2016)
- ❑ 96/31 sayılı İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (1996)
- ❑ Gıda Veya Yem Amaçlı Kenevir Tohumu İthalat Kontrolleri Talimatı (2017)

2313 Sayılı Kanun

Madde -23 (Değişik: 23/5/1990-3652/1 md.)

- ❑ Lif, tohum, sap ve benzeri amaçlarla kenevir ekimi, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı'nın iznine tabidir. Bakanlık, bu gibi amaçlarla kenevir ekimi yapılacak yerleri tespit, ilan ve üretimini kontrol eder. Bu hususlara ait uygulama esasları, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı'nca çıkarılacak yönetmelikte belirlenir.
- ❑ Her ne maksatla olursa olsun izinsiz olarak kenevir yetiştirmek yasaktır. İzinsiz yetiştirilen kenevir bitkisi, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı teşkilatında görevli ziraat mühendislerinin, bunların bulunmadığı yerlerde ziraat teknisyenlerinin vereceği rapor üzerine mahallin en büyük mülki amirinin emriyle zabıta tarafından imha edilir veya ettirilir.
- ❑ İmhada kullanılacak araç ve gereçler, Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulacak ödenekten sağlanır. İmha dolayısıyla ortaya çıkan masraf, sonradan izinsiz ekim yapanlardan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil edilir.

DIŐ TİCARET MEVZUATI

- ❑ 19 Eylül 1996 tarih ve 22762 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 96/31 sayılı İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğin ek 12 inci maddesi kapsamında **Hint keneviri ihracatına izin verilmemektedir.**
- ❑ Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 25.01.2017 tarihli ve 162686 Sayılı Talimatına göre gıda veya yem amacıyla ülkemize ithal edilecek kenevir tohumunun, ihracatçı veya üretici ülkede **"85 °C sıcaklıkta minimum 15 saat süreyle"** ısıtılarak çimlenme kabiliyetinin giderilmiş olması gerekmektedir.

YÖNETMELİK (1990)

KENEVİR EKİMİ VE KONTROLÜ HAKKINDA YÖNETMELİK

Yayımlandığı Resmi Gazete

(Değişik:RG-9/10/1999-23841)

Tarih : 21/10/1990

Sayı : 20672

Madde 1- Amaç

Bu Yönetmelik kenevire bağlı olarak uyuşturucu madde üretiminin önlenmesi amacıyla, kenevir ekimi yapılacak bölgelerin tesbiti, ekimlerin izne bağlanması, gerekli kontrollerin yapılması ve izinsiz ekimlere yapılacak işlemlere ait usul ve esasları belirlemek üzere hazırlanmıştır.

YÖNETMELİK (2016)

KENEVİR YETİŞTİRİCİLİĞİ VE KONTROLÜ HAKKINDA YÖNETMELİK

Yayımlandığı Resmi Gazete

Tarih : 29/09/2016

Sayı : 29842

Madde 1- Amaç

Bu Yönetmeliğin amacı, kenevire bağlı uyuşturucu madde üretiminin engellenmesinin sağlanması için izinli kenevir yetiştiriciliğine ve izinsiz kenevir yetiştiriciliğine dair yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

YENİ DÜZENLEME

- ❑ Yeni yönetmelikte, 1990 yılında yayımlanan yönetmeliğe ilave herhangi yeni üretim bölgesi ihdas edilmemiştir.
- ❑ Lif ve tohum amacı dışında izin verilen bir düzenleme söz konusu değildir.
- ❑ Bilimsel araştırma amacıyla araştırma kurumlarınca yapılacak çalışmalar için ilave bir düzenleme yapılmıştır.
- ❑ Yapılacak bilimsel araştırmalar ile uyuşturucu madde oranı (tetrahydrocannabinol-THC) düşük kenevir çeşitlerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.
- ❑ Başvuruda Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlılık şartı getirilmiştir.
- ❑ Kontrol, tespit ve imha için tanımlı dokümanlar oluşturulmuştur.

YÖNETMELİĞİN KAPSAMI

Madde -2 Bu Yönetmelik;

- ✓ İzin verilecek il ve ilçelerin tespitine,
- ✓ Yetiştiricilik izinlerinin verilmesine,
- ✓ İzinli ve izinsiz kenevir yetiştiriciliğine uygulanacak işlemleri,
- ✓ Gerekli kontrollere ve bu kontrollerde görev alacak personelin niteliklerine yönelik

hükümleri kapsar

HUKUKİ DAYANAK

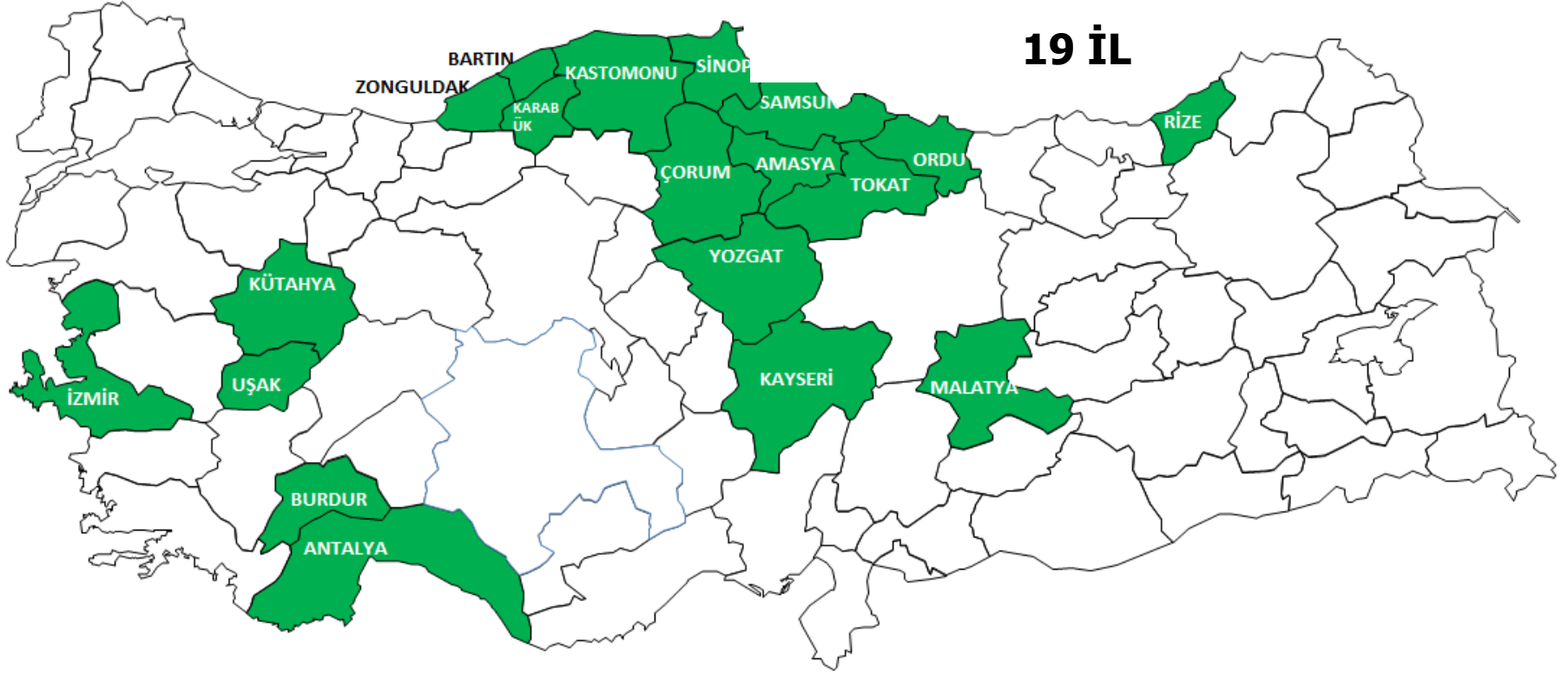

Madde -3

- ✓ Bu Yönetmelik; 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi
- ✓ 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanununun 23 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

YETİŞTİRİCİLİK İZİNİ VERİLEBİLECEK BÖLGELERİ

Madde 5 – (2) İzin verilen il ve ilçelerin dışında kenevir yetiştiriciliği yasaktır. Ancak, bu Yönetmelik çerçevesinde belirlenen hükümlere uymak şartı ile **bilimsel araştırma amacıyla** ana veya tali bitki olarak kenevir yetiştiriciliğine birinci fıkrada belirlenen bölgeler dışında da Bakanlıkça izin verilebilir.

TEŞEKKÜRLER...

Ali ULUKÜTÜK
ali.ulukütük@tarim.gov.tr

